

specifikace: K řízení o žalobě, kterou se insolvenční správce dlužníka, který je obchodní korporací, domáhá na žalovaném vydání bezdůvodného obohacení, které měl žalovaný získat při výkonu funkce prokuristy dlužníka, a protože prokurista není orgánem s.r.o., ani nejde o odpůrčí žalobu, jsou v prvním stupni příslušné okresní soudy.

§ 9 odst. 1 o.s.ř.

§ 9 odst. 2 písm. f) o.s.ř.

§ 159 odst. 1 písm. d) zákona č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon (IZ)

Ncp 242/2021

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Františka Kučery a soudců Mgr. Martina Řezníčka a JUDr. Aleše Šťastného v právní věci

žalobce: **Paclík - insolvenční správce a spol.**, IČO 24836133
sídlem U Trojice 1042/2, 150 00 Praha 5
insolvenční správce dlužníka XY, s.r.o., v likvidaci
zastoupený advokátem Mgr. Petrem Fohlem
sídlem U Trojice 1042/2, 150 00 Praha 5

proti
žalovanému: **T. R.**

o vydání bezdůvodného obohacení,

vedené u Obvodního soudu pro Prahu 8 pod sp. zn. 16 C 31/2020, o určení věcné příslušnosti,

takto:

K projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné okresní soudy.

Odůvodnění:

1. Žalobou, doručenou dne 10. 2. 2020 Obvodnímu soudu pro Prahu 8 (dále jen „předkládající soud“), se žalobce ve funkci insolvenčního správce (dále jen „žalobce“) dlužníka XY, s.r.o. (dále jen „dlužník“) domáhá proti žalovanému (dále jen „žalovaný“) vydání bezdůvodného obohacení v celkové výši 1 734 600 Kč, kterého měl žalovaný nabýt v době, kdy ve společnosti dlužníka vykonával funkci prokuristy.

2. Předkládající soud postupem podle § 104a odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), předložil věc Vrchnímu soudu v Praze, jako soudu nadřízenému (dále i jen „nadřízený soud“), k rozhodnutí o věcné příslušnosti, neboť dle názoru předkládajícího soudu se v této věci jedná o incidenční spor podle § 159 odst. 1 písm. d) zákona č. 182/2006 Sb., insolvenčního zákona, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „IZ“), k jehož projednání a rozhodnutí jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy.
3. Účastníci se k navrhovanému procesnímu postupu nevyjádřili.
4. Řízení se koná u toho soudu, který je věcně příslušný. Pro určení věcné příslušnosti jsou až do skončení řízení rozhodné okolnosti, které tu jsou v době jeho zahájení (§ 11 odst. 1 o. s. ř.). Věcnou příslušnost zkoumá soud kdykoli za řízení (§ 104a odst. 1 o. s. ř.).
5. Podle § 7 IZ, nestanoví-li tento zákon jinak, nebo není-li takový postup v rozporu se zásadami, na kterých spočívá insolvenční řízení, použijí se pro insolvenční řízení a pro incidenční spory přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu týkající se sporného řízení, a není-li to možné, ustanovení zákona o zvláštních řízeních soudních; ustanovení týkající se výkonu rozhodnutí nebo exekuce se však použijí přiměřeně jen tehdy, jestliže na ně tento zákon odkazuje.
6. Dle § 7a IZ krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně a) v insolvenčním řízení, b) v incidenčních sporech, c) ve sporech o náhradu škody nebo jiné újmy, která vznikla porušením povinnosti podat insolvenční návrh, d) ve sporech o náhradu škody nebo jiné újmy, která vznikla zahájením insolvenčního řízení a opatřeními přijatými v jeho průběhu, a e) ve věcech vyplývajících z právních vztahů mezi dlužníkem a insolvenčním správcem týkajících se majetku patřícího do dlužnickovy majetkové podstaty.
7. Podle § 9 odst. 1 o. s. ř., nestanoví-li zákon jinak, jsou k řízení v prvním stupni příslušné okresní soudy.
8. Podle § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř., krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně ve věcech vyplývajících z právních poměrů, které souvisejí se zakládáním obchodních korporací, ústavů, nadací a nadačních fondů, a ve sporech mezi obchodními korporacemi, jejich společníky nebo členy, jakož i mezi společníky nebo členy navzájem, vyplývají-li z účasti na obchodní korporaci.
9. Podle § 9 odst. 2 písm. f) o. s. ř., krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně ve sporech mezi obchodními korporacemi, jejich společníky nebo členy a členy jejich orgánů nebo likvidátory, jde-li o vztahy týkající se výkonu funkce členů orgánů nebo likvidace.
10. Dle § 159 odst. 1 písm. d) IZ jsou incidenčním sporem spory na základě odpůřčí žaloby.
11. Z veřejně přístupného insolvenčního rejstříku se podává, že usnesením Městského soudu v Praze ze dne 19. 6. 2018, č. j. XY INS XY/2017-XY, byl zjištěn úpadek dlužníka a na jeho majetek byl současně prohlášen konkurs. Dne XY 2018 byl žalobce potvrzen ve funkci insolvenčního správce a je tak osobou s dispozičním oprávněním dle (§ 229 odst. 3 písm. c) IZ.
12. Z veřejně přístupného obchodního rejstříku dlužníka se podává, že žalovaný je nepřetržitě od XY 2010 dosud prokuristou dlužníka (od téhož dne je zároveň zapsán jako dlužníkův společník).
13. Společnost s ručením omezeným (dále též jen „s. r. o.“), kterou je dlužník, je obchodní korporací podle § 1 odst. 1 a 2 zák. č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOK“). Dle ZOK jsou orgány s. r. o.: valná hromada (§ 167 a násl.), jednatelé (§ 194 a násl.) a dozorčí rada (§ 201 a násl.). Prokurista orgánem s. r. o. není.
14. Ve smyslu § 450 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, je prokurista osobou zmocněnou podnikatelem zapsaným v obchodním rejstříku k právním jednáním, ke kterým dochází při provozu obchodního závodu.

15. V projednávané věci jde podle žalobních tvrzení žalobce, která jsou rozhodná pro určení věcné příslušnosti soudu, o spor mezi obchodní korporací (za níž jedná insolvenční správce) a jejím prokuristou (a společníkem) o vydání bezdůvodného obohacení, které měl žalovaný získat při výkonu funkce prokuristy.
16. Nadřízený soud na základě skutečností shora uvedených uzavírá, že v této věci se nejedná o (překládajícím soudem uvažovaný) incidenční spor na základě odpůrcí žaloby podle § 159 odst. 1 písm. d) IZ, neboť řízení zde nebylo zahájeno odpůrcí žalobou.
17. Nejedná se ani o spor mezi obchodní korporací a jejím společníkem podle § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř., neboť projednávaný spor o vydání bezdůvodného obohacení nevyplývá z účasti žalovaného jako společníka na obchodní korporaci.
18. Nejde pak ani o spor podle § 9 odst. 2 písm. f) o. s. ř., když prokurista není orgánem s. r. o., resp. orgánem dlužníka.
19. K uvedenému sporu jsou v prvním stupni věcně příslušné okresní soudy ve smyslu obecné úpravy věcné příslušnosti soudů pro sporné občanské soudní řízení obsažené v § 9 odst. 1 o. s. ř., když se nejedná o spor (věc), pro který (kterou) by byla založena v prvním stupni věcná příslušnost krajských soudů podle § 9 odst. 2 o. s. ř. nebo podle jiného právního předpisu.
20. Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený proto z těchto důvodů rozhodl podle § 104a odst. 2 poslední věta o. s. ř. tak, že k projednání a rozhodnutí této věci jsou v prvním stupni věcně příslušné okresní soudy podle § 9 odst. 1 o. s. ř..
21. Usnesením o věcné příslušnosti jsou účastníci a soudy vázáni (§ 104a odst. 7 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

Praha 13. dubna 2021

JUDr. František Kučera
předseda senátu

